

ikke, at Henblikket til andre Lande kan være fikket til at vække Betæneligheder i denne Henseende; det turde snarere have den Virkning at vise den hos os bestaaende Tilstand som en Anomalie, dennes Fjernelse som et Civilisationens Fremskridt. Skal der forøvrigt sees hen til andre Lovgivninger, saa er det ialtselv Slesvig, der ligger os nærmest, og her bliver det ugifte Fruentimmer fuldmyndigt med det syldte 21de Aar; kun til at føre Proces, oprette Testamente og til visse vigtigere Formuescontracter behøver hun Medvirkning af en Curator, som hun dog (udenfor Retsstrætter) selv vælger (Forordning 27de April 1767 og 24de October 1851). I Holsteen gjælde ganske de samme Regler. Det behøver ingen Udvikling, at, hvis større Lighed skal tilveiebringes mellem Kongerigets og Slesvigs Ret, da kan og vil og bør det i dette Stykke ikke see ved, at Slesvig optager vor Ret.

Alsee vi imidlertid fra alle andre Steder og holde vi os udelukkende til vore egne Forhold, da turde i denne Sag vor egen Erfaring gaae ud paa: at, om Manden end har større Evne og rigere Midler til at erhverve, saa har Qvinden fuldkommen saa stor Gave til at bevare, — og herpaa kommer det dog fornemmelsen an, naar der er Spørgsmaal om ved særlige Indskrænkninger at hindre hende fra at forøde sin Formue. Enhver, der er fortrolig med Folkets indre Liv, vil vide, hvilken væsentlig Andeel i Familiernes oeconomicke Velvære Konens Flid og Sparommelighed har, og at, hvor Misforhold finde Sted, de Tilfælde ere faa, hvor Grunden dertil ligger i hendes Dfvelhed og Uorden, i Sammenligning med dem, hvor hun ved stor Selvfornægtelse og Anstregelse bøder paa Følgerne af Mandens Feil. Det maa endvidere falde Enhver i Minde, hvilken aldeles uholdbar Selvmodsigelse der er i en Retsforfatning, der giver selv den yngste Enke uindskrænket Fuldmyndighed og saaledes indrømmer hende endog større Ret end Manden, men som behandler enhver ugift Qvinde — selv i den selvstændigste Livsstilling, selv i den modneste Alder — som et umyndigt Barn. Det Vidnesbyrd om Qvindens Bekvemhed til selv at styre sine egne Anliggenheder, som ligger i Enkens nuværende

Retsstilling hos os, bliver dobbelt vægtigt, naar det erindres, at denne i sin nuværende Udstrækning ikke har nogen klar Hjemmel i Lovgivningen, men at det er en Praxis, som alt har over et Aarhundredes Hævd, som har udflettet den Indskrænkning i Enkens Ret, som Loven søgte i Lovværgeinstituttet. Det er saaledes i egentligste Forstand Folket selv, der har tildeelt Enken den Grad af Fuldmyndighed, hun nyder i Danmark, og, ligesom dette maaskee er det stærkeste Beviis paa, hvorledes Folkets Autonomie har vedligeholdt sig selv under en meget udviklet Lovgivningsvirksomhed, saaledes er en saadan Seier af Praxis kun mulig under Forudsætning af en dybt begrundet Erkjendelse og af en meget almindelig, ved langvarige Erfaringer stadfæstet, Genstemmighed. Dette Folkevidnesbyrd er saaledes uigjendriveligt.

Hvad ovenfor er sagt om den gifte Kone og om Enken, maa ogsaa finde Anvendelse paa den ugifte Qvinde. Bistnok er Ugteskabet et Moment af stor Betydning i Qvindens Liv, og det kan vel være, at hun derigjennem opnaaer en tidligere Modenhed og en Udvikling i visse Retninger, som uden samme ikke saa let kommer til at udfolde sig; men omforme hendes Væsen kan det ikke. Det tør herved ikke oversees, at ligesom det, at en Pige er bleven gift, ofte kun er et Beviis paa hendes Characteres Svaghed, saaledes kan det, at hun ikke er bleven gift, netop have sin Grund deri, at hun i høi Grad besidder alle de Egenstaber, der gjøre hende værdig og fikket til at være sin egen Herre, og at vistnok den Skole, som Enken har gennemgaaet i Ugteskabet, er af stor Betydning, men dog sjelden i Indhold og Alvor kan maale sig med den Leilighed til Aandsøvnernes og Characterens Udvikling, som venter den Pige, der selv maa skabe sig en Existens, med egne Kræfter bane sig sin Vej gennem Livet. Naturligvis gjælder dette i ringere Grad om den, som vedbliver at leve i det fædrene Hjem; men ligesom hun ogsaa sjeldnere vil have en egen Formue at raade over, og altsaa sjeldnere have praktisk Brug for sin Fuldmyndighed, saaledes vil denne netop i alle de Tilfælde, hvori hun virkelig trænger til den, være af